

2015 ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

UPPLANDSSTIFTELSENS STYRELSE 2015

Från vänster: Anders Hedström, Pia Milton, Erik Pelling, Hans Gustavsson, Georg Olsson, Sofia Spolander, Björn Engström, Jan Fredriksson, Anders A Aronsson, Håkan Collin, Rebecca Ijäs, Lars Skytt, Elisabeth Rosengren, Linda Johansson och vd Björn-Gunnar Lagström.
Saknas: Anders Pettersson, Lennart Owenius, Måns Vilhelmsson och Ingvar Nilfjord.

Styrelsen och verkställande direktören lämnar följande redovisning för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31. En fullständig verksamhetsberättelse finns på Upplandsstiftelsens hemsida och kan även rekvideras från kansliet.

MEDLEMMAR

Upplandsstiftelsens medlemmar är Landstinget i Uppsala län och länets kommuner: Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

ÅRSSTÄMMA

Ordinarie årsstämma hölls den 22 april på Clarion Hotel Gillet i Uppsala. Stämman beslutade att årsavgiften för år 2016 skulle räknas upp med 3 procent utöver tidigare års avgift på 23,63 kr per invånare för landstinget respektive kommunerna.

STYRELSE, ARBETSUTSKOTT, VD OCH PERSONAL

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie

Anders Hedström (MP) ordf. Uppsala
Håkan Collin (S) 1:e vice ordf. Heby
Anders A Aronsson (L) 2:e vice ordf. Uppsala
Pia Milton (S) Uppsala
Erik Pelling (S) Uppsala
Elisabeth Rosengren (V) Tierp
Sofia Spolander (M) Uppsala
Jan Fredriksson (C) Enköping
Rebecca Ijäs (KD) Knivsta

SAMM ANFATTNING AV VERKSAMHETEN

Ersättare

Lars Skytt (S) Skutskär
Linda Johansson (S) Enköping
Anders Pettersson (S) Heby
Georg Olsson (MP) Enköping
Björn Engström (V) Uppsala
Lennart Owenius (M) Östhammar
Måns Vilhelmsson (M) Enköping
Ingvar Nilfjord (L) Håbo
Hans Gustavsson (C) Östhammar

Presidiet har samtidigt utgjort arbetsutskott. Ledamöter var Anders Hedström, Håkan Collin och Anders A Aronsson.

Verkställande direktör har varit Björn-Gunnar Lagström. Stiftelsen hade vid årets slut 18 tillsvidareanställda och 2 visstidsanställda i olika projekt och arbetsmarknadsåtgärder, varav sammantaget 9 var kvinnor. När deltid omräknas till heltid har stiftelsen haft 16,2 årsarbetare.

ÄNDAMÅL

Enligt stadgarna ska stiftelsen vara ett för kommunerna och landstinget gemensamt organ för fritid och naturvård. Våra insatser ska vara av regionalt intresse och inte ersätta kommunernas verksamhet.

Stadgarna anger vidare att allmänhetens friluftsliv ska underlättas och stimuleras genom att stiftelsen köper eller arrenderar mark som i lämplig omfattning planläggs och förses med anläggningar. Exempel kan vara strövstigar, badplatser, campingplatser och stugbyar. För att bevara och skydda den uppländska naturen och landskapsbilden kan många typer av insatser vara aktuella. För att skydda natur kan markförvärv eller inträngsersättning krävas. Utredningar om åtgärder inom t.ex. vattenvård kan bli aktuella, liksom projekt i syfte att värna och vårda hotade arter och miljöer.

ÅRETS VIKTIGASTE HÄNDELSER

- Landstinget och Regionförbundet i Uppsala län avser att gå samman och bilda Region Uppsala den första januari 2017. Upplandsstiftelsens position i den nya organisationen har diskuterats mellan berörda parter.
- Upplandsstiftelsens styrelse beslutade att avyttra Gräsöbadens camping vilket genomfördes 10 augusti. Anläggningen har successivt rustats och försålades i fint skick.
- Markområdet som omger Gräsöbadens camping förvärvade stiftelsen av Svenska kyrkan. Området utgör ca 25 ha biologiskt rik natur med en intressant odlingshistoria. Området utnyttjas av friluftslivet och hyser en välbesökt badplats.
- Landstinget beslutade om ett vidgat folkhälsouppdrag för Upplandsstiftelsen. Insatserna innebär bl.a. att ta fram målgruppsanpassade aktiviteter i naturen som motiverar till och skapar ökad fysisk aktivitet och välbefinnande för personer med nedsatta funktioner. För ändamålet avsätter Landstinget 300 tkr per år i tre år.
- Upplandsstiftelsens styrelse höll ett internt framtidsseminarium. En konklusion som styrelsen drog är att stiftelsens verksamhet är väl avvägd men att innehavet i form av iordningställda naturområden, smultronställen, badplatser, leder m.m. är en regional tillgång i folkhälsoarbetet och borde utnyttjas i högre grad av såväl länsinvånare generellt som grupper med särskilda behov.
- Under året har befästs att stiftelsens kansli flyttar till det nya landstingshuset Eldaren. Flytten sker i september 2016.
- Stiftelsen bjöd in till informationsresor för förtroendevalda från landstinget och kommunerna. Resorna genomfördes den 23 och 24 september då stiftelsen guidade runt i intressanta natur- och friluftsområden i länet.
- Naturreseptatet Svanhusskogen, som till övervägande delen ägs av Upplandsstiftelsen och är ett av länets större naturreseptat, utökades ytterligare och erhöll ett

uppdaterat naturreservatsbeslut av Länsstyrelsen. Detta manifesterades av stiftelsen bl.a. genom en välbesökt rundvandring och med tal av Maria Gardfjell, kommunalråd i Uppsala kommun.

- Samverkansprojektet med Världsnaturfonden WWF och Skärgårdsstiftelsen fortsatte med finansiering från alla tre parter. Projektets långsiktiga syfte är att utveckla exempel och modeller för att nå en långsiktig hållbar kust- och skärgårdsförvaltning.
- Samverkansprojektet med Sportfiskarna och flera länsstyrelser fortsatte med syftet att åtgärda kustmynnande vattendrag och våtmarker för att gynna fiskreproduktion. Projektet stöds ekonomiskt av Havs- och vattenmyndigheten.

ANLÄGGNINGAR

Stiftelsen äger tre campinganläggningar och en stugby. Byggnaderna med omgivande marker och besöksanordningar är i gott skick. Stiftelsens fjärde anläggning, Gräsöbadens havsbad och camping, avyttrades i augusti.

Vid *Rävstens stugby* förlängdes avtalen med innevarande arrendatorer. Verksamheten har utvecklats påtagligt de senaste åren. Arbete har inletts med att uppgradera till ett nytt långtidskomposterande TC-system under 2016.

Vid *Gräsöbadens bad & camping* bedrevs verksamheten enligt planerna fram till den 10 augusti. Anläggning försåldes och drivs av nya ägare från och med 11 augusti med samma inriktning som tidigare.

Ångskärs havscamping. Omfattande renoveringar av kök, matsal och receptionsutrymmen har genomförts under senaste åren och anläggningen är välhållen.

Rullsands havsbad & camping har genomgått en omfattande upprustning och är i gott skick. Verksamheten utvecklas successivt.

NATUROMRÅDEN

Upplandsstiftelsen förvaltar 41 naturområden, varav 24 är naturreservat och ett kulturresevat. Nitton av områdena ägs helt eller delvis av stiftelsen. Övriga områden förvaltas på uppdrag eller arrenderas. Sammanlagt förvaltar stiftelsen närmare 7 500 ha mark- och vattenområden varav 2 600 ha är mark.

En viktig del i arbetet är att göra naturområdena tillgängliga för besökare. I de flesta områdena finns

parkeringsplats, informationstavlor, stängselgenomgångar, naturstig och rastplatser.

I vissa områden finns även badplatser, eldstäder, vindskydd och fågeltorn. I områdena som utgör smultronställen görs extra insatser för att de ska bli mer attraktiva och intressanta att besöka.

Stiftelsens innehav domineras av skogsmark och vidsträckt skärgårdar. En mängd insatser genomförs för att med olika metoder främja förutsättningarna för växter och djur inte minst hotade arter.

I markägandet ingår ca 600 ha betesmark som sköts med syftet att bevara biologisk mångfald och ett öppet kulturlandskap. Stiftelsen har ett nära samarbete med många djurhållare. Flera betesmarker restaureras varje år, vanligen med stöd från Landsbygdsprogrammet och WWF.

20 tillsynsmän svarar för en stor del av den löpande skötseln.

Life-projektet *Mälarens inre skärgård* avslutades under 2015. Projektet har medfört extra resurser för arbete med restaurering, tillgänglighet och information i Kalmarnäsländet, Wik och Norra Björkfjärden.

I *Bredforsens naturreservat*, Tierps kommun, beteshävdas 70 ha hagmarker och älvängar efter flera år av omfattande restaureringar. Ytterligare naturvårdsåtgärder genomfördes på Kvarnön med stöd från Fortums miljöfond.

Under året har stiftelsen utvecklat samarbetet med en privat markägare och Länsstyrelsen för att restaurera biologiskt rika naturmarker vid *Ekeby-Ånge*, Uppsala kommun. En viktig del i samarbetet är att ställa i ordning platser för besökare.

I *Gräsö gårds naturreservat*, Östhammars kommun, hävdas 70 ha strandängar och hagmarker med betesdjur. Ytterligare restaureringar förbereds. Länsstyrelsen har beviljat restaureringsstöd.

På *Källarberget* i Tierps kommun har förslag till beslut och skötselplan tagits fram. Kommunen avser att ta beslut om bildande av naturreservat.

Stiftelsen är markägare och förvaltar kulturresevatet *Lingnåre* i Tierps kommun. En ängslada fungerar som ett informationscentrum där det berättas om hur människor levat och verkat under vikingatiden. En ny slätteräng anlades under året för att gynna den rödlistade ängsskäreplattmalen.

Naturresevatet *Torslundagropen* i Enköpings kommun är hemvist för flera naturvårdsintressanta arter, bl.a. ortolansparv, klöverblåvinge, klöverhumla och sandskål. För att gynna den rödlistade ortolansparven röjdes björksly bort och en mindre åker bearbetades för att skapa fria jordblottor. Havre såddes också in.

I *Wiks naturpark* har stiftelsen påbörjat arbetet med att ta fram en ny skötselplan. Vidare har ett antal träd återhamlats.

UPPLANDSLEDEN

Upplandsledens 40 mil sträcker sig genom hela länet. Stiftelsens huvudmannaskap och tillsyn över Upplandsleden är av avgörande betydelse för ledens kondition och standard. Det krävs kontinuerligt underhåll, vilket utförs av respektive kommun i samverkan med föreningar. Exempel på åtgärder:

- I samverkan med Enköpings kommun, ideella föreningar och markägare har en avstickare av leden anlagts upp till Hällristningslokalerna i Hemsta naturresevat.
- Sträckan Gimo-Österbybruk och Glamossen och slingan runt Gimodamm har rustats med broar, spänger och genom märkning och röjning.

NATURSKOLA – BARN/UNGDOM

Upplandsstiftelsens naturskoleverksamhet omfattar hela länet och har sin geografiska bas på Uppsala Naturskola i Hammarskog. Tonvikten läggs på att sprida utomhuspedagogikens idéer till skolor och förskolor i länet. Detta görs främst genom att ta fram pedagogiskt material och ordna kurser, träffar och olika arrangemang. Stiftelsen verkar för att naturskoleverksamhet ska finnas i alla kommuner.

Under 2015 har det bedrivits naturskoleverksamhet i sex av länets åtta kommuner. I Älvkarleby och Östhammar har verksamheten upphört på obestämd tid.

Stiftelsen har under året deltagit i LONA-projektet *Naturskola vid Gröna kunskapshuset* i Heby kommun. Både Naturskoleprojektet i Heby och naturskolan i Knivsta naturskola har stöttats ekonomiskt under året.

FRILUFTSLIV – FOLKHÄLSA

Stiftelsen arbetar för att stimulera till ökat friluftsliv och på så sätt bidra till en bättre folkhälsa.

I år har arbetet utvecklats ytterligare för att sprida

information om naturen genom såväl hemsida, appar, aktiviteter och utflyktsprogram. Biotopia är också ett viktigt nav i kommunikationen. Vi har samverkat i olika projekt med kommuner och föreningar för att utveckla friluftslivet lokalt.

Folkhälsa

Upplandsstiftelsen har erhållit ett treårigt folkhälsouppdrag av Landstinget. Arbetet inriktas på att finna metoder för ökad fysisk aktivitet i naturen för personer med funktionsnedsättning. Detta innebär att en välkommen satsning kan göras för specifika grupper.

Smultronställen i naturen

Arbetet med *Smultronställen i naturen* drivs i samarbete med kommunerna: Heby, Håbo, Knivsta, Uppsala, Tierp, Älvkarleby och Östhammar. Syftet är bl.a. att underlätta för länsinvånare att ta sig ut i landskapet. En mängd insatser genomfördes under året som utplacering av folderställ på olika samlingsplatser i länet, förstärkt information i naturområden, utveckling av nya platser till Smultronställen, bl.a. Krutudden med stöd från Världsnaturfonden WWF.

Biotopia

Upplandsstiftelsen stödjer *Biotopia*, biologiskt museum i Uppsala. Biotopia drivs av Uppsala kommun. Stiftelsen har en anställd naturvägledare på Biotopia samt avsätter årligen rörliga medel för verksamheten. Genom stiftelsens engagemang tillhandahålls och sprids naturinformation för hela länet. Under året har Biotopia haft 85 000 besökare. Av totala besöksantalet har 7 500 varit lärare, skol- och förskoleelever från 400 klasser vilket motsvarar cirka tre förskole-/skolklasser per skoldag under året. Under 2015 har Biotopia i samverkan med stiftelsen bland annat:

- Varit centrum för information om *Utflyktsprogrammet*. I år innehöll programmet fler aktiviteter än någonsin, totalt 119 st.
- Påbörjat arbete med LONA-projektet Under ytan i Fyrisån, som är en del av den nya utställningen i nedervåningen. Målet är att låta bygga ett akvarium där Biotopia kan visa upp sötvattensfiskar från Fyrisån och Mälaren och samtidigt berätta om de naturvårdsinsatser som görs för att gynna fiskarterna.

NATURVÅRD I LANDMILJÖER

Stiftelsens naturvårdsarbete har bedrivits i samverkan med många parter och med omfattande extern finansiering från Världsnaturfonden WWF, EU, staten, Landsbygdsprogrammet, Fortum med flera.

Freda värdefulla marker

Stiftelsen verkar för fredande av biologiskt värdefulla marker samt marker för friluftsliv genom förvärv eller andra former av överenskommelser. Områden med både höga natur- och friluftsvärden prioriteras.

- Tierps kommun och Upplandsstiftelsen samverkar med ambitionen att förvärva ön Björn i Björns skärgård av Fortifikationsverket. En gränsutredning har färdigställts av Lantmäteriet och vunnit laga kraft.
- Diskussioner har inletts med Bergvik skog AB gällande förvärv av företagens mark i Björns skärgård. Inventeringar på land och i vatten har utförts och förslag till skötselplan och beslut har tagits fram.
- Samtal om ett långsiktigt skydd av biologiskt rika marker kring Linnéstigen i Jumkil fortsatte med markägare och Uppsala kommun.

Ekologisk landskapsplanering

Samverkansprojektet med Fortum AB fortsatte under året. Arbetet har varit inriktat på restaurering av älvängar och svämskogar längs Dalälven samt att främja strömvattenfisk som harr. Projektet stöds av Naturskyddsföreningen och finansieras via pengar från miljömärkt el. Även Bergvik Skog AB har som markägare deltagit i projektet.

Samarbetet med Naturskyddsföreningen utvecklas med ambitionerna att påtagligt förstärka miljöerna för vitryggig hackspett utmed Dalälven.

Stiftelsen fortsätter det gemensamma arbetet med Holmen Skog AB inom projektet *Länna Eklandskap*.

Kulturlandskapet

Inom stiftelsens arbete i *Mälarlandskapet* har restaureringar och skötsel genomförts i kulturmarker bl.a. vid Tenabadet, Hagudden, Dalbyviken. Åtgärder planeras och förbereds i flera områden bl.a. i Håbo kommun och Salsta.

Ett större gravfälts- och Natura 2000-område vid Ekeby-Ånge har restaurerats och gjorts tillgänglig med

nya grindar, stängsel och parkering.

Det mångåriga samarbetet med Världsnaturfonden WWF fortsätter i projekt *Roslagshagar* med omfattande verksamhet. Landskapsprojekt *Rikare Skärgårdslandskap* har fortsatt under året i samarbete med Världsnaturfonden WWF, stiftelsen och Skärgårdsstiftelsen. Inom projekten genomförs omfattande inventeringar, planläggningar och restaureringar av rika kulturmarker i nära samverkan med djurhållare och markägare. Exempel på genomförda åtgärder:

Skötsel av ängar och hagar har genomförts på arrenderade marker omfattande ca 200 hektar. Flera områden hyser starkt hotade arter. Stängselsättning och avtal om betesdrift har tecknats för sex områden i Östhammarstrakten samt för tre områden vid Hållnäs.

Långalmastigen har utökats med en ny slinga runt nya våtmarken vid Lösholmen, samt nytt rastbord och ny parkering. Åtgärderna har finansierats av Världsnaturfonden WWF.

Hotade arter

Stiftelsens arbete med åtgärder för hotade arter är av betydelse för att stärka förutsättningarna för ett antal av länets missgynnade arter och miljöer. Fokus ligger på arter som finns i stiftelsens naturområden eller projektområden. Insatserna har finansierats genom stiftelsens budget, Världsnaturfonden WWF, Naturvårdsverkets medel för Åtgärdsprogram för hotade arter samt restaureringsstöd från Landsbygdsprogrammet. Prioriterade grupper är bl.a. fjärilar knutna till ängs- och hagmarker, skalbaggar som lever på gamla träd och i död ved, hackspettar i naturskogar, kustfåglar samt marksvampar som växer i s.k. kalkbarrskogar.

NATURVÅRD I VATTENMILJÖER

Upplandsstiftelsens vattenvårdsarbete bedrivs i kustvatten samt i sjöar och vattendrag i länet. Insatserna genomförs för att främja förutsättningarna för vattenlevande organismer samt för att sprida information och kunskap om livet i vattnen.

- Arbetet med att restaurera våtmarker och kustmynnande vattendrag har fortsatt för att förbättra produktionen av fisk och den biologiska mångfalden. Arbetet bedrivs i samarbete med Länsstyrelsen i

Gävleborgs län, Sportfiskarna, Skärgårdsstiftelsen och Världsnaturfonden WWF.

- En våtmark vid Kavarö, söder om Öregrund, har restaurerats för att gynna bl.a. fisklek.
- Inmätningar och planer för återskapande av våtmarker har tagits fram för flera kustnära objekt, bl.a. Gölarna i Älvkarleby kommun, Nedansjö i Tierps kommun, ett våtmarksområde i Tvärnö naturreservat samt Måsjön i Älvkarleby kommun.
- För sjunde året i följd provfiskades Fyrisån sedan den nya fiskvandringvägen vid Islandsfallet i centrala Uppsala öppnades.
- Märkning av asp i Fyrisån, Funboån och Örsundaån fortsatte under 2014.
- I samband med provfiske i Knivstaån och Enköpingsån under våren hölls två fiskdagar för barn och allmänhet för att visa upp livet i vattnet.

INFORMATION

Informationen på hemsidan hålls ständigt aktuell. Viss information finns även på engelska och tyska. Drygt 107 000 unika besökare har besökt hemsidan.

Internetadressen www.smultronstallen.nu har länkats till stiftelsens hemsida.

Appen Naturtipset för smarta mobiler finns för nerladdning på Appstore och Androidmarket. Drygt 21 000 nerladdningar har skett fram till i december 2015. *Appen Upplandsleden* lanserades under året och har haft ca 9 000 nedladdningar.

På vår *Facebooksida Naturtipset* ger vi utflyktstips varje vecka.

Årsskriften för år 2015 har titeln *Hotade arter*. Två nyhetsbrev har sänts per e-post till cirka 800 personer inom en målgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstemän inom kommunerna och landstinget samt myndigheter och föreningar.

EKONOMI

Stiftelsens intäkter var 26,7 mkr. Av detta hänför sig 16,3 mkr till medlemmarnas årsavgift samt 10,4 mkr från projektbidrag och försäljning, arrenden, skogsavverkning med mera från egna områden. Medel till projekt utgör en stor post som kommer från Världsnaturfonden

WWF, EU, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Fortum AB, Sportfiskarna m.fl. Totala kostnaderna var 24,0 mkr, varav 1,9 mkr i avskrivningar. Årets resultat, efter disposition av eget kapital, är ett överskott på 1,1 mkr. I intäkterna på 26,7 mkr ingår försäljningen av Gräsöbadens campinganläggning. Denna har nettoredovisats och det bokföringsmässiga resultatet är en vinst på 1,7 mkr.

Upplandsstiftelsens likviditet är svag. Under året har besparingar i driften genomförts liksom uppehåll i investeringar. Dessutom har stiftelsen sålt Gräsöbadens campinganläggning. Detta har tillsammans stärkt likviditeten med ca 9 mkr.

Vi vill understryka betydelsen av not 6. Där redovisas de stora ekonomiska insatser som stiftelsen gjort i förvärv av naturskogsområden, men som inte avspeglas i det bokförda värdet av stiftelsens tillgångar eftersom dessa investeringar direktavskrivs.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet av stiftelsens verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

STYRELSEN FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA

att årets resultat balanseras i ny räkning.

Klasefibbla och midsommarblomster.

Foto: Gillis Aronsson

RESULTATRÄKNING

	Not	2015	2014
Intäkter			
Årsavgifter		16 333	15 696
Vinst vid avyttring av byggnader och mark	1	1 720	0
Övriga intäkter	2	8 649	14 096
Summa intäkter		26 702	29 792
Kostnader			
Personalkostnader	3	-11 365	-14 091
Övriga kostnader	4	-10 771	-15 706
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5, 7	-1 912	-1 996
Summa kostnader		-24 047	-31 792
Rörelseresultat		2 655	-2 000
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		12	23
Valutakursvinster			0
Valutaförluster		-32	-32
Räntekostnader		-17	-68
Summa resultat från finansiella investeringar		-38	-78
Resultat före disposition av eget kapital		2 617	-2 078
Värdesäkring av grundfond		-3	17
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år	8	200	200
Avsättning till ändamålsbestämda medel	8	-1 720	0
Årets resultat		1 094	-1 861

BALANSRÄKNING

	Not	2015	2014
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader	5	22 007	27 246
Mark	6	738	738
Maskiner och inventarier	7	837	995
Summa materiella anläggningstillgångar		23 582	28 979
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar		380	568
Summa finansiella anläggningstillgångar		380	568
Summa anläggningstillgångar		23 962	29 547
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		923	1 039
Övriga kortfristiga fordringar		1 347	1 186
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 007	4 173
Summa kortfristiga fordringar		3 278	6 398
<i>Kassa och bank</i>		3 315	1 019
Summa omsättningstillgångar		6 592	7 417
Summa tillgångar		30 554	36 964
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	8		
<i>Eget kapital</i>			
Grundfond		5 484	5 481
Balanserad vinst eller förlust		-2 353	-492
Årets resultat		1 094	-1 861
Åndamålsbestämda medel		12 837	11 317
Summa eget kapital		17 062	14 445
Avsättningar för pensioner	9	2 555	2 698
Summa avsättningar		2 555	2 698
Långfristiga skulder			
Långfristiga förutbetalda intäkter		312	324
Summa långfristiga skulder		312	324
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder till kreditinstitut		0	7 405
Leverantörsskulder		2 931	4 488
Övriga kortfristiga skulder		343	399
Aktuella skatteskulder	9	726	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		6 625	7 205
Summa kortfristiga skulder		10 625	19 497
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		30 554	36 964
Ställda säkerheter			
Fastighetsinteckningar		0	0
Ansvarförbindelser		Inga	Inga

NOTER

Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftelsens årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Fordringar har tagits upp till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt. Materiella anläggnings-tillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda nyttjandetiden. Följande avskrivningstider tillämpas: Byggnader komponentavskrivning 5–30 år, Inventarier, verktyg, installationer 5–11 år

Not 1. Vinst vid avyttringar av byggnader och mark (tkr)	2015	
Försäljningslikvid Gräsöbadens camping	5 500	
Avgår bokfört värde på anläggningen	-3 747	
Kostnader i samband med försäljning	-33	
Bokföringsmässigt resultat	1 720	
Not 2. Övriga intäkter (tkr)	2015	2014
Hysesintäkter/arrenden	1 443	1 480
Avverkning	24	369
Löneersättning/lönebidrag	342	438
Projektstöd/-bidrag	4 488	8 184
Övrigt (sålda varor och tjänster till bl.a. Länsstyrelsen mm.)	2 351	3 625
Summa övriga intäkter	8 649	14 096
Not 3. Antal anställda samt personalkostnader (tkr)		
Kvinnor	10	8
Män	13	15
Totalt	23	23
Årsarbetare		
Kvinnor	7,2	6,9
Män	9	11,7
Totalt	16,2	18,6
Löner och ersättningar har uppgått till:		
Styrelsen och verkställande direktören	1 246	925
Övriga anställda	6 620	7 686
Totala löner och ersättningar	7 867	8 611
Sociala avgifter enligt lag och avtal	2 349	2 427
Pensionskostnader	455	399
Utbetald FÅP inkl. SLP	55	23
Avsättning FÅP inkl. SLP	466	2 698
Engångsåterbetalning pensionsbolag	0	-294
Övriga personalkostnader	172	228
Summa personalkostnader	11 365	14 091
Stiftelsens pensionsåtaganden tryggas av Landstinget (LF § 42/1987)		
Not 4. Övriga kostnader (tkr)		
Fastighetsunderhåll	2 585	4 226
Övrig fastighetsservice	21	121
Hyra lokaler	827	747
Bilhyra/bilpoolen/bensin	329	356
Marknadsföring och information	268	321
Revision	95	65
Övriga konsulter	1 381	2 839
Tele och porto	138	151
Bidrag	525	1 858
Övriga kostnader Rullsand	0	222
Övrigt (köpta varor och tjänster såsom projektkostn. och ekonomiadm. mm.)	4 602	4 800
Summa övriga kostnader	10 771	15 706
varav hänförligt till externa projekt	4 183	8 714

Rullsand drivs i extern regi fr o m 2014-04-01.

Not 5. Byggnader (tkr)

Objekt	Årets			Årets			Bokfört värde 2015-12-31		
	Investerat t.o.m. 2014	Årets investeringar	försäljning/ utrangering	Investerat t.o.m. 2015	Avskrivning t.o.m. 2014	Årets avskrivningar		försäljning/ utrangering	Avskrivning t.o.m. 2015
Ekholmen/Härjarö	910			910	-233	-34		-268	643
Lilla Landskär	215			215	-26	-7		-34	182
Rullsand	27 451			27 451	-12 844	-828		-13 673	13 778
Ängskär	10 207			10 207	-4 693	-315		-5 009	5 198
Gräsöbaden	13 943		-13 943	0	-10 007	-189	10 196	0	0
Rävsten	8 570	142		8 712	-6 442	-224		-6 667	2 045
Båtforstorpet	639			639	-494	-32		-526	113
Lingnåre	34			34	-14	-2		-15	19
Upplandsleden	72			72	-40	-4		-43	29
Summa byggnader	62 041	142	-13 943	48 240	-34 794	-1 635	10 196	-26 234	22 007

Taxeringsvärden 2015 för fastigheter uppgår till 49 905 tkr.

Not 6. Mark (tkr)

Objekt	Investerat t.o.m 2014	Årets investeringar	Investerat t.o.m. 2015	Invest.bidrag t.o.m. 2015	Nedskrivning t.o.m. 2015	Bokfört värde 2015-12-31
Ängskär	540		540			540
Rävsten	100		100			100
Pansarudden *)	7 720		7 720	-3 100	-4 620	0
Bredforsen *)	3 760		3 760	-1 585	-2 175	0
Kallriga *)	3 306		3 306	-1 400	-1 906	0
Gåsholmen *)	1 657		1 657	-800	-857	0
Långnåset *)	1 623		1 623	-800	-823	0
Ola *)	4 012		4 012	-1 958	-2 054	0
Skaten/Rångsen *)	1 480		1 480		-1 480	0
Kalmarnäs *)	1 846		1 846	-900	-946	0
Oxhagen *)	835		835	-475	-360	0
Hagalund *)	495		495		-495	0
Båtforstorpet *)	212		212		-212	0
Lingnåre *)	691		691	-315	-376	0
Ekholmen	950		950		-852	98
Torslundagropen *)	89		89		-89	0
Kroppsjön *)	4 914		4 914	-2 025	-2 889	0
Fageruddsåsen *)	69		69		-69	0
Björns skärgård *)	14		14		-14	0
Källarberget *)	565		565		-565	0
Idön *)	0		0			0
Summa mark	34 879	0	34 879	-13 358	-20 783	738

*) Flera av stiftelsens markköp avser naturskogsområden vilka avsatts som naturreservat. Eftersom inget skogsbruk får bedrivas där och områdena inte rymmer några byggnader så saknar de ekonomiskt värde. I balansräkningen har värdet för dessa områden därför skrivits ned till noll. Stiftelsen har som framgår ovan investerat 34,9 mkr i dessa områden, varav 13,4 mkr är bidrag från Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

Stiftelsen har under år 2015 ingått avtal om fastighetsreglering med Svenska kyrkans Prästlönetillgångar. Enligt avtalet skall stiftelsen betala ersättning om 1 208 tkr för det markområde som skall överföras till stiftelsen. Ersättningen skall betalas när lantmäteriförrättningen vunnit laga kraft. Fastighetsbildningskostnaderna skall betalas av stiftelsen.

NOTER

Not 7. Maskiner och inventarier (tkr)

Objekt	Investerat t.o.m. 2014	Årets investeringar	Årets försäljning/utrangering	Investerat 2014/aktiverat 2015	Investerat t.o.m. 2015	Avskrivning t.o.m. 2014	Årets avskrivningar	Årets försäljning/utrangering	Avskrivning t.o.m. 2015	Bokfört värde 2015-12-31
Gemensamt	779	61			839	-609	-90		-699	141
Rullsand anläggning	330				330	-165	-33		-198	132
Rullsand resultatenhet	522				522	-112	-41		-153	370
Ängskär	0		204	0	204	0	-41	-119	-159	44
Gräsöbaden	375		-375		0	-291		291	0	0
Rävsten	1 007	58			1 065	-857	-70		-927	138
Roslagsfisk	16				16	-2	-2		-3	13
Life/Mälaren (projekt)	140				140	-140			-140	0
Summa inventarier	3 170	119	-172	0	3 117	-2 175	-276	172	-2 279	837

Not 8. Eget kapital (tkr)

	Grundfond	Balanserad vinst/förlust	Ändamålsbest. medel	Årets resultat	Summa
Ingående balans	5 481	-492	11 317	-1 861	14 445
Resultat 2014 före disposition av eget kapital		-1 861		1 861	0
Resultat 2015 före disposition av eget kapital				2 617	2 617
Resultatdisposition *)			-200	200	0
Reavinst försäljning Gräsöbaden			1 720	-1 720	0
Värdesäkring grundfond	3			-3	0
Utgående balans	5 484	-2 353	12 837	1 094	17 062

*) Utnyttjande av ändamålsbestämda medel 2015 enligt styrelsebeslut avser punkt tre nedan.

Upplandsstiftelsens ändamålsbestämda medel

- 1) Reservfond för i första hand naturvård enligt stadgarna § 8
- 2) Ändamålsbestämda medel för investeringar och bidrag till projekt inom naturvård och friluftsliv enligt styrelsebeslut 2005-12-15 (från försäljning av skog i Härjarö)
- 3) Ändamålsbestämda medel enligt extrastämmans beslut 2007-01-11 (användning enligt stadgarna)

Vid försäljningen av Härjarö camping sattes en miljon kronor av försäljningslikviden in på spärrat konto i Handelsbanken. Det råder i dagsläget en oklarhet om hur villkoren i depositionsavtalet kan uppfyllas och därmed en osäkerhet om de spärrade medlen kommer att tillfalla köpare eller säljare.

Not 9.

Landstinget i Uppsala län administrerar delar av Upplandsstiftelsens pensioner. Enligt ett avtal från november 2003 mellan Landstinget och stiftelsen står Landstinget för stiftelsens samtliga pensionskostnader till och med år 2001. Det innebär att pensionsåtaganden upparbetade före år 2002 belastar landstinget och åtaganden därefter stiftelsen. Stiftelsen har per 2015-12-31 avsatt 2 554 692 kr (2 170 880 kr) för Förmånsbestämd Ålderspension (FÅP) i sin balansräkning. Skulden för särskild löneskatt på FÅP uppgår per 2015-12-31 till 619 767 kr (526 655 kr). Stiftelsen har under år 2015 även debiterats för utbetalda sådana pensioner.

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Vi har reviderat årsredovisningen för Upplandsstiftelsen för år 2015.

STYRELSENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsd i Sverige. Det innebär att vi planerat och utfört revisionen för att med rimlig säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga

avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR SAMT STADGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Upplandsstiftelsen för år 2015.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Uppsala den 21 mars 2016

Anna Wiklund

Knut Rexed

STIFTELSENS NATUROMRÅDEN

Tabellen visar naturområden där Upplandsstiftelsen är engagerad. I regel innebär det att stiftelsen är markägare samt ansvarig för områdenas långsiktiga utveckling. I några fall äger stiftelsen inte marken. Av tabellen framgår den kursförändring som skedde under 1980-talet, från köp av områden där fritidssyftet var det klart dominerande, dvs. bad- och campingplatser, stugbyar, vandringsleder till köp av naturområden med vård och bevarande av naturen som dominerande syfte. Dessutom har fyra fritidsområden sålts: Sånka bad och camping 1996, Skattmansöådalens skidanläggning 1998, Sågarbo stugby 2001 och Härjarö camping 2011. Under år 2005 såldes 185 ha av skogen i Härjarö. Observera att de angivna årtalen enbart visar stiftelsens första engagemang. I några fall har investeringar och ytterligare markköp gjorts vid flera senare tillfällen. Särskilt stora investeringar gjordes åren 1990–1996 i Rullsand, Gräsöbaden och Härjarö samt i Rullsand och Ängskär 2010–2012.

År	Namn	Areal totalt (ha)	varav land (ha)	Natur- reservat	Hus (antal)	Camping- platser	Stug- bäddar
<i>Naturområden, med och utan anläggningar</i>							
1974	Härjarö	1000	335	x	9	—	—
1974	N Björkfjärden	290	23	x	—	—	—
1975	Gräsöbaden	—	—	—	11	300	20
1976	Rullsand	—	—	x	23	264	78
1979	Ängskär	333	95	x	6	60	12
1982	Rävsten	200	57	—	22	—	101
1985	Pansarudden	300	300	x	—	—	—
1990	Långnäset	140	70	x	—	—	—
1991	Kallriga	1215	408	x	—	—	—
1993	Ola	255	254	x	—	—	—
1994	Skaten–Rångsen	2270	270	x	—	—	—
1995	Gåsholmen	25	24	x	—	—	—
1996	Kalmarnäs	376	76	x	—	—	—
1998	Båtförstorpet	1	1	—	2	—	10
1999	Kroppsjön (intill Ola)	218	218	(x)	—	—	—
1999	Bredforsen	410	210	x	—	—	—
2001	Oxhagen	47	47	x	—	—	—
2002	Hagalund	35	35	x	—	—	—
2004	Torslundagropen	5	5	x	—	—	—
2004	Lingnåre*	34	34	x	1	—	—
2009	Fageruddsåsen	8	8	x	—	—	—
2012	Källarberget	35	15	(x)	2	—	4
2014	Idön	180	100	x	—	—	—
Summa		7377	2585		76	624	225

*) kulturresevat

År	Namn	Areal totalt (ha)	varav land (ha)
----	------	----------------------	-----------------

*Områden, till vilka stiftelsen
enbart bidragit ekonomiskt*

1990	Linnéstigen, Jumkil	14	14
1994	Hågadalen-Nåsten	285	285
1998	Fageröns naturreservat		

*Andra insatser av
investeringskaraktär*

1980	Upplandsleden		
1980	IP Skogen		
1983	Kanotleder		
2004	Honolulukojan		

*Övriga områden som stiftelsen
förvaltar/arrenderar*

1996	Jungfruholm	2	2
1975	Gräsöbaden naturmark	20	20
2002	Wiks naturpark	36	36
2005	Gräsö gård naturreservat	310	285
2006	Tvärnö naturreservat	96	86
2008	Granåsens naturreservat	33	33
2008	Aspbo naturreservat	27	27
2009	Broborg	15	15
2009	Badplats Strömaren		
2009	Torn vid Vendelsjön		
2010	Wiks strandäng	7	7
2011	Rotskär	7	7
2012	Nöttbo	16	16

Förklaringar

x=existerande, (x)=planerat

Foto: Gillis Aronsson

UPPLANDSSTIFTELSEN bildades 1972 för att *underlätta och stimulera allmänhetens friluftsliv* samt *verka för bevarande och skydd av den uppländska naturen*. Medlemmar är landstinget och kommunerna i Uppsala län. Kansliet ligger i Uppsala vid Kungsgärdet center. Besöksadress är S:t Johannesgatan 28 G. På vår hemsida www.upplandsstiftelsen.se får du mer utförlig information under huvudrubrikerna Om oss, Naturtipset, Friluftsbete, Naturskola, Naturvård, Våra naturområden, Kontakta oss gärna. Telefon 018-611 62 71.

NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

Box 26074, 750 26 Uppsala
info@upplandsstiftelsen.se
www.upplandsstiftelsen.se
www.smultronstallen.nu